

Ons belastingstelsel na de verkiezingen

Het zijn politiek spannende tijden. De verkiezingen zijn inmiddels achter de rug maar een duidelijke richting over toekomstig politiek beleid ontbreekt als u dit leest waarschijnlijk nog. Dat is in ieder geval ten tijde van het schrijven

van dit artikel wel mijn verwachting.

Het valt te hopen dat het nieuwe kabinet het aandurft het huidige belastingstelsel rigoures aan te passen. Het huidige belastingstelsel dat stamt uit 2001 is de afgelopen kabinetsperiodes niet voortvarend genoeg voorzien van groot onderhoud. Door het ontbreken van consistent beleid en te veel incidentele reparatiewerkzaamheden is het stelsel te complex geworden en leidt het tot ongelijkheid en verdeeldheid. Het basisprincipe dat de belastingheffing plaatsheeft naar draagkracht wordt al langer niet meer gevoerd.

Om te verduidelijken dat het anders moet zal ik hieronder stilstaan bij een aantal in het oog springende situaties. Uiteraard zijn genoemde situaties geen limitatieve opsomming van de knelpunten. Ook is het geen persoonlijke mening maar een korte verslaglegging van constatering welke uit diverse hoeken van de maatschappij worden onderschreven door echt wijze heren.

Belasting over vermogen

De belastingheffing over vermogen wordt al geruime tijd berekend op basis van een fictief rendement. Ten tijde van de invoering van deze regel in 2001 was er misschien nog niets aan de hand. Een (fictief) rendement van 4% werd destijds als zeer goed haalbaar beschouwd. Tegenwoordig is dit niet meer zo. Met een rendement op spaargeld van maximaal een half procent dient te worden afgevraagd of de

op basis van ficties nog stand kan houden. Iemand met vermogen wordt op basis van de huidige regels min of meer genoodzaakt te gaan beleggen. De effectieve belastingheffing (verhouding rendement en heffing) bij een spaarder is immers vele malen hoger dan de belastingheffing van de belegger. De belegger mag immers rekenen op een gemiddeld hoger rendement. Het rendement op het spaargeld wordt daarbij tegenwoordig ruimschoots overtroffen door de belastingheffing over het vermogen. Genoemd knelpunt heeft tot gevolg dat vermogen van de spaarder stukje bij beetje wordt onteigend.

Tarief belasting over vermogen

Het tarief dat is verschuldigd over het fictieve rendement op het ver-

gen is daarentegen relatief laag. De heffing van 30% wijkt substantieel af van het progressieve tarief over inkomsten uit arbeid. Deze bedraagt immers maximaal 52%.

Het tariefverschil wordt grotendeels veroorzaakt omdat het belastbare rendement uit vermogen niet wordt betrokken in de premieheffing voor de volksverzekeringen. De premieheffing voor de volksverzekeringen zit immers verdisconteerd in de eerste twee schijven van de inkomstenbelasting welke wordt geheven op inkomen uit box 1. De belastingheffing over vermogen vindt plaats in box 3 waardoor deze bron van inkomen geen last heeft van de afdracht van volksverzekeringen. Iemand met veel vermogen en relatief weinig inkomen uit arbeid betaald dus geen of nagenoeg geen premies volksverzekeringen.

Winst uit onderneming versus loon

Een zelfstandig ondernemer wordt met alle ondernemersfaciliteiten (zelfstandigenaftrek, startersaftrek en MKB winstvrijstelling) in een ongelijke positie gemanoeuvreerd ten opzichte van gewone werknemers. De ondernemer is daardoor per saldo veel minder belasting verschuldigd. Je zou dit verschil deels kunnen zien als 'beloning' voor het gelopen risico als ondernemer. Er mag echter wel worden afgevraagd of het verschil nog gerechtvaardigd kan worden nu de positie van de werknemer in het arbeidsrecht steeds verder wordt uitgehold.

Loon versus dividend

De heffing over dividend (inkomen uit de eigen BV via box 2) versus loon geeft ook zo'n bijzondere situatie. Loon van een directeur aandeelhouder wordt in de inkomstenbelasting belast tegen een progressief tarief van maximaal 52%. Als je datzelfde inkomen geniet in de vorm van dividend bedraagt het belastingtarief op dit inkomen afgerond maar 40%.

Heffingskortingen

De diverse heffingskortingen zijn de afgelopen jaren gebruikt als een stuurmiddel om tariefsverhogingen te verdoezelen. De inkomensafhankelijkheid van de algemene heffingskorting en arbeidskorting leidt tot een 'onzichtbare' belastingverhoging voor mensen met een hoog inkomen. In de gedachte dat draagkracht ertoe doet misschien een prima verhaal. Het lijkt echter wel zo transparant om de belastingheffing te bepalen op basis van 'zichtbare' tarieven.

De vermindering van de heffingskorting voor een minstverdienende partner leidt ook tot ongelijkheid in belastingheffing. Er moet worden gestreefd naar een eerlijke heffing waarbij gelijke gevallen gelijk worden belast. Nu is een éénverdiener met een gelijk inkomen aan die van de tweeverdieners in totaliteit veel slechter af.

Toeslagen

Het systeem met de diverse toeslagen is te complex worden. Omdat het inkomen voor de toeslagen vaak beïnvloed wordt door aftrekposten die feitelijk niet van invloed zouden moeten zijn op de hoogte van een toeslag, ontstaan verder ongelijke situaties. Een mooi voorbeeld is de ondernemersfaciliteit voor de zelfstandig ondernemer. Het inkomen wordt door deze faciliteiten niet alleen minder zwaar belast voor de inkomstbelasting maar leidt ook nog eens tot hogere toeslagen.

Conclusie

Het huidige belastingstelsel met haar boxenstructuur (met per box verschillende regels en tarieven) leidt vaak tot ongelijkheid maar ook tot manipulatie. Een oplossing zou kunnen zijn gelegen in een eenduidige heffing over de verschillende bronnen van inkomsten. Een vlaktaks.

Gerbert Middelkoop, zelfstandig financieel planner en belastingadviseur. (06 13 01 04 20)

